

Wprowadzenie

Niniejsza publikacja stanowi zbiór artykułów poświęconych zagadnieniom prowadzenia zespołów muzycznych, osadzonych w realiach współczesnego rynku kultury. Jej celem jest wymiana myśli naukowej, doświadczeń artystycznych w poznawaniu, tworzeniu, propagowaniu różnorodnych kreacji dyrygenckich we współczesnym ruchu muzycznym. Omawia rolę dyrygenta jako twórcy, animatora, nauczyciela, wychowawcy ze szczególnym nastawieniem na aspekt edukacyjny. Przedstawia również merytoryczne i praktyczne arkania sztuki dyrygenckiej. Tematyka została ponadto poszerzona o prezentacje sylwetek wybranych kompozytorów związanych ze śląskim ruchem kompozytorskim. Publikacja przeznaczona jest zarówno dla dyrygentów, nauczycieli akademickich, instruktorów zespołów muzycznych, jak i dla studentów zainteresowanych prowadzeniem zespołów muzycznych.

Książka składa się z trzech części zróżnicowanych pod względem tematycznym i odnoszących się do różnorodnych obszarów działań artystycznych, których podłożem są kreacje dyrygenckie realizowane – w oparciu zarówno o tradycyjne, jak i nowatorskie rozumienie sztuki dyrygenckiej – dla potrzeb prowadzenia zespołów muzycznych tak w amatorskim, jak i profesjonalnym ruchu (rynku) muzycznym.

Część pierwsza zawiera 10 tekstów omawiających obszary tematyczne związane ze specyfiką warsztatu dyrygenckiego w kontekście uwarunkowań społecznych, psychologicznych oraz potrzeb i oczekiwań zespołu. Osobowość dyrygenta i jej wpływ na poziom artystyczno-warsztatowy zespołu, dyrygent a menadżer kultury we współczesnym rynku muzycznym, metody pracy dyrygenckiej w zespołach muzycznych różnego typu, problematyka pracy dyrygenckiej: emisja głosu, dyrygowanie, metodyka prowadzenia zespołów muzycznych – to zagadnienia, które poddane zostały działaniom badawczym i opisane w tej części publikacji.

Część druga to 4 teksty o zróżnicowanym obszarze tematycznym, nie dotyczący bezpośrednio metodyki prowadzenia zespołów, natomiast skupiające się na aspekcie wykonawczym różnych działań muzycznych. Opisane zostały elementy kształtowania ekspresji dzieła muzycznego, zagadnienie połączenia folkloru z wykonawstwem muzyki. Monograficzne ujęcie Międzynarodowego Festiwalu „Gaude Cantem” w Bielsku-Białej i 40 lat bielskiego oddziału Polskiego Związku Chórów i Orkiestr oraz twórczość kompozytora śląskiego Henryka Jana Batora ściśle wiążą się z tradycjami muzycznymi Śląska.

Część trzecia zawiera 5 artykułów związanych z osobą Profesora Józefa Świdra, wieloletniego Dyrektora Instytutu Muzyki. Poza tekstami ściśle związanymi z działalnością kompozytorską i społeczną Profesora znajdują się tu również teksty bardzo osobiste: bliskich, przyjaciół, rodziny, które dotyczą prywatnych przeżyć związanych z kompozytorem, przez co stają się bardzo autentyczne i ukazują postać Józefa Świdra w wymiarze społecznym – nie tylko kompozytorskim i twórczym.

Dziękuję wszystkim Autorom polskim i zagranicznym za przygotowanie materiałów do publikacji, dzięki czemu mamy możliwość głębiej spojrzeć na problematykę wykonawczą w zespołach chóralnych i orkiestrowych. Dziękuję także za ukazanie roli współczesnego dyrygenta, twórcy i odtwórcy we współczesnym rynku muzycznym. Mam nadzieję, że publikacja umożliwi Państwu szersze spojrzenie na obszary związane z chóralistyką i prowadzeniem orkiestr, a także przyczyni się do tworzenia nowych projektów naukowo-badawczych w celu propagowania muzycznego rynku kultury.

Izabella Zielecka-Panek